

MINDEN EDDIGINÉL TÖBBEL GYARAPODOTT A VÁROS

Ilyen az idei év • Vendéglátónk: Molnár Endre

— Az idén aránylag még kevés nagyobb építkezést fejeznek be. Mi 1979 legfontosabb eredménye?

— Valóban 1980 lesz az átadások esztendeje. Egyebek között megnyílik az új földalatti vonal, s elkészül a dél-pesti kórház. De az idei évnek is sok eseménye van. Épp most indul el a forgalom a megújított Üllői út újabb részén. A legjelentősebb siker pedig: soha még ennyi lakás nem épült a főváros történetében.

— S a gyermekintézmények?

— Megnyílnak a lakásokkal együtt.

— Még van egy év az ötvenes évek időszejéből. Megállapítható-e már, hogy mit ad Budapestnek?

— Igen. Minden eddiginél többet. A harmadik öt éves tervben elkezdődött nagy fejlődés a hetvenes évek első felében meggyorsult és az új időszakban semmi korábbihoz nem hasonlítható változásokat hozott.

Törlesztették az adósságot

— Mennyi a „minden eddiginél több”, ha a lakásokat nézzük?

— Körülbelül egy Újpalotával épül több.

— Melyek a legjelentősebb újdonságok?

— Első ízben tervezték meg nagy számban a vállalati támogatású lakások építését. Első ízben kapott lehetőséget a főváros, hogy a házak felújítása során törleszthessék a felhalmozódott régi adósságot is, és első ízben nyílt mód a város környezetét védő milliárdos beruházások megkezdésére.

— Az előző években az építők nem teljesítették a tervet. Közismert, hogy a kormány nagy támogatást nyújtott a fejlesztéshez. Vajon a főváros nem készült fel megfelelően, hogy kihasználja az új lehetőségeket?

— Nem volt elég építő. De nem volt kielégítő a beruházások előkészítése sem. Tavaly és az idén a minisztériumok, a megyei pártbizottságok és tanácsok segítségével a építőipar nagy erőkkel vont össze Budapestet. Ez és más intézkedések módját adták, hogy a tervet megvalósíthassák. A következő feladat, hogy gazdaságosabb legyen a munka és javuljon a minőség.

— Milyen hatással van az egész főváros életére a fejlesztés?

— Ha felmegyünk a budai hegyekbe, jól láthatjuk a városmagot körülvevő új negyedek övét. Kivétel nélkül minden nagy munkásterületben voltak — és vannak — számottevő építkezések. Óbudán, Angyalföldön, Újpesten, Rákospalotán, Kőbányán, Lőrincen, Kispeszen, Erzsébeten csakúgy, mint Csepelen vagy Budafokon. S ez nemcsak a város új arcát rajzolja meg. Sok változást idéz elő az életmódban, s megújítja a főváros szerkezetét. Mind többben ismerik fel ennek társadalmi jelentőségét.

— Az építésszek körében

A főváros öt éves terve vaskos kötet: tiz-ezernyi szám. Hol, mi épül — hány lakás, bolt, út és még sok egyéb —, s ezek mibe kerülnek. Most azonban számok nélkül beszélgetünk a tervről a Köztársaság téri házban. Talán így jobban megfogható a fejlődés, a sok változás — mit ért el a főváros és mit akar elérni. Vendéglátónk Molnár Endre, a Budapesti Pártbizottság titkára.

nagy vitát keltett, hogy van-e szocialista város. Mi az ön véleménye?

— Van. Mi szocialista fővárost építünk.

— Lehet-e szocialista fővárost építeni ott, ahol már ezer éve laknak?

— Lehet. Hiszen most az egész fővárost megújítjuk. 1960 és 1980 között annyi lakás készült — és készül —, mint ha egymillió lakosú új várost építenénk fel.

— Miben szocialista városépítésünk?

— A főváros minden lakójának meg kívánja adni mindazt, amit ma a nagyváros nyújthat. Az új negyedeket már úgy tervezik, hogy felszámolják a belső- és a külső városrészek közti fejlettségi különbséget. Ezért Óbudán, Újpesten, vagy Csepelen a lakásokkal együtt megteremtették a közlekedés, az egészségügy, a kereskedelem és a művelődés új hálózatát is. S ahol még a bontások előtt víz sem volt, ma a legtermészetesebb, hogy minden új lakásban fürdőszoba, egészséges fűtés van.

— Nyugaton is sok nagyvárosban gyorsult a fejlődés, s a városépítésben tanulságos eredményeket értek el...

— Ez tény. De a társadalmi egyenlőtlenségek ott a fejlődésben is tükröződnek és a különbségek nemhogy kiegyenlítődnek, hanem még jobban elmélyülnek.

Szebb is, vonzóbb is

— Milyen feladatot tölt be a hat épülő városrészközpont?

— A városrészközpontok részben mentesítik a zsúfolt belvárost. De legnagyobb hatásuk az, hogy gyorsítják a fejlődést a külső negyedekben. Módot adnak, hogy távol a belvárostól új áruházak, művelődési intézmények sorát építsék fel. Eszák-Budán, a Flórián téren megnyílt az üzletközpont, Dél-Budán a nagyáruház és a piac, s 1980-ban már az Őrs vezér téren is várják a vevőket az új bevásárlóhelyek.

— S a közlekedés? Szocialista metró nincs...

— De van szocialista várospolitikai. S kimondja: első a tömegközlekedés, hogy a város minden lakója gyorsan, kényelmesen utazhasson. Ezért szervezték meg az egész fővárost átfogó tömegközlekedés hálózatát, ezért épül a gyorsvasúti rendszer. Ez hosszú ideig tartó munka. Az első nagy eredmények már láthatók. S miközben ro-

hamosan nő a forgalom, több vonalon javult a közlekedés. Tény az is, hogy a fejlődés nem egyenletes.

— Gazdagabb-e ma a főváros, mint valaha is volt?

— Feltétlenül. Sokkal több lakás van, s míg a múltban a többség szoba-konyha volt, ma a legnagyobb a kétszobások aránya. Fejlettebb a közművesítés, a közlekedés, s a külső negyedekben, ahol régen alig telepítettek parkot, ma jól felszerelt játszótérek találhatóak. Jelentősen nőtt a főváros vagyona.

— Szebb is? Sokat építettünk, de hogyan vélekednek korunkról majd utódaink?

— Én azt hiszem, szebb is ma a főváros, mint volt. Nemcsak a felújított Vár, az Erzsébet-híd, vagy az új szállodák emlékeztetnek majd arra, hogy kiváló építésszek és kiváló építők alkottak korunkban. S a megújított Rákóczi út és Körút is vonzóbb, mint ahogy épült. Főlőleges volna elhallgatni, hogy egyik másik új negyedet szebben megtervezhették, vagy szebben megépíthették volna. Ezután több gondot kell fordítani minden építkezésen a városképre. S hogy mi lesz utódaink véleménye? Gyanítom, jobb mint a miénk. S korunk több lakóháza is majd egyszer műemlék lesz.

— Elismeri ma a pesti ember az eredményeket?

— Naponta tapasztalhatja, hogy milyen sokat építkezünk. Olykor — az Üllői vagy a Váci úton — bosszankodik is miattuk. De, hogy elismeri az eredményeket, azt bizonyítja a széles körű társadalmi összefogás, amelynek révén gyorsíthatjuk a fejlesztést. A Kőbányán megnyílt Szocialista Brigádok Parkja, vagy a békási hátrában a megyével együtt épülő Ormszki-kert ugyanúgy a társadalmi összefogás jelképe, mint a közös erővel berendezett gyermekintézmények.

Töretlen fejlődés

— A lakáskérdés megoldása, a szocialista főváros építése több évtizedig tartó munka. Milyen hatással van ez a tervezésre?

— Szükség van hosszú időre szóló elképzelésekre. Távtatokban kell gondolkodnunk, mert amit ma építünk, az meghatározza a jövőnk nemzedékei életét, mert sok helyen ma kell hozzáfogni a fejlesztéshez, hogy másutt holnap folytathassuk. Ha Káposztásmegyeren 100 ezer lakosú új negyedet akar épített-

ni a főváros, már jóval előbb meg kell teremteni a közlekedés, vagy a közművesítés feltételét.

— A fővárosnak korábban is volt jóváhagyott általános rendezési terve.

— Igen. Most korszerűsítik. De a gyorsuló fejlesztés megkívánta azt is, hogy kidolgozzák a közművesítés, a lakásépítkezés, vagy a közlekedés távlati elképzeléseit. Az új negyedek helyének kijelölése befolyásolja a közlekedés, vagy a közművesítés fejlesztését. És viszont. Az egységes távlati elgondolások teszik majd azt is lehetővé, hogy összehangolhassuk a főváros és a környék fejlesztését, a gazdasági és városépítési feladatokat.

— Időnként hallunk olyan véleményt, hogy az új gazdasági feltételek között megtörik a város fejlődése. Van ennek alapja?

— Nincs. A fejlesztés mértéke, azonban mindig az ország gazdasági lehetőségeitől függ. Ezeket a lehetőségeket viszont jórészt a budapesti dolgozók teremtik meg. A több mint egymillió budapesti dolgozó termeli nemzeti jövedelmünk tekintélyes részét. S ha eredményesebb a munka, több jut új beruházásra is.

Aldozatos munkával

— Mikor vitatják meg az új tervet?

— A főváros hatodik öt éves terve most készül. A fő elképzeléseket, ahogy erre mód lesz, nyilvánosságra hozzák. A vita után határozunk az új feladatokról. Azt már elmondhatjuk, hogy a budapesti fejlesztés ezután is az ország legnagyobb építkezése lesz, és ehhez a főváros továbbra is nagy lehetőségeket kap. Folytatódik a távlati lakásépítési elképzelések megvalósítása s ezzel arányosan fejlődik a városgazdálkodás sok más ága. De nagyobb takarékosagra, gazdaságosabb tervezésre van szükség, hogy megtarthassuk az elért szintet, megőrizhessük az elért eredményeket. Különösen fontos, hogy amit már létrehozunk, azt megóvjuk és jól használjuk. Erre legelőször is legfontosabb gondot kell fordítani, mint az új építkezésekre.

— Mit várhatunk a következő évektől?

— Az előzőleg jóváhagyott fejlesztési rangsor szerint: első a lakás. Az új negyedek építése s a régi megújítása adja ma a legtöbbet a főváros lakóinak. Számottevő lesz a közlekedés fejlesztése is. A beruházások hatása erősödik. Ha megnyílik az észak-déli földalatti vasút két új szakasza, az egész vonalon nő a forgalom. Hasonlóan: ha szélesítik az Árpád-hídat, javul a közlekedés Óbudán és Angyalföldön, a megújult főutakon is. Ugyanakkor megyorsul mind Észak-Pest, mind Dél-Pest építése. Sok korábbi aldozatos munka hoz termést a 80-as években.

Aczél Kovács Tamás